

Korupcijas novēršanas un
apkarošanas birojs

Attieksme pret korupciju Latvijā

Jaroslavs Streļčenoks
Korupcijas novēršanas un apkarošanas
biroja priekšnieks

12.01.2016.

Korupcijas novēršanas un
apkaršanas birojs

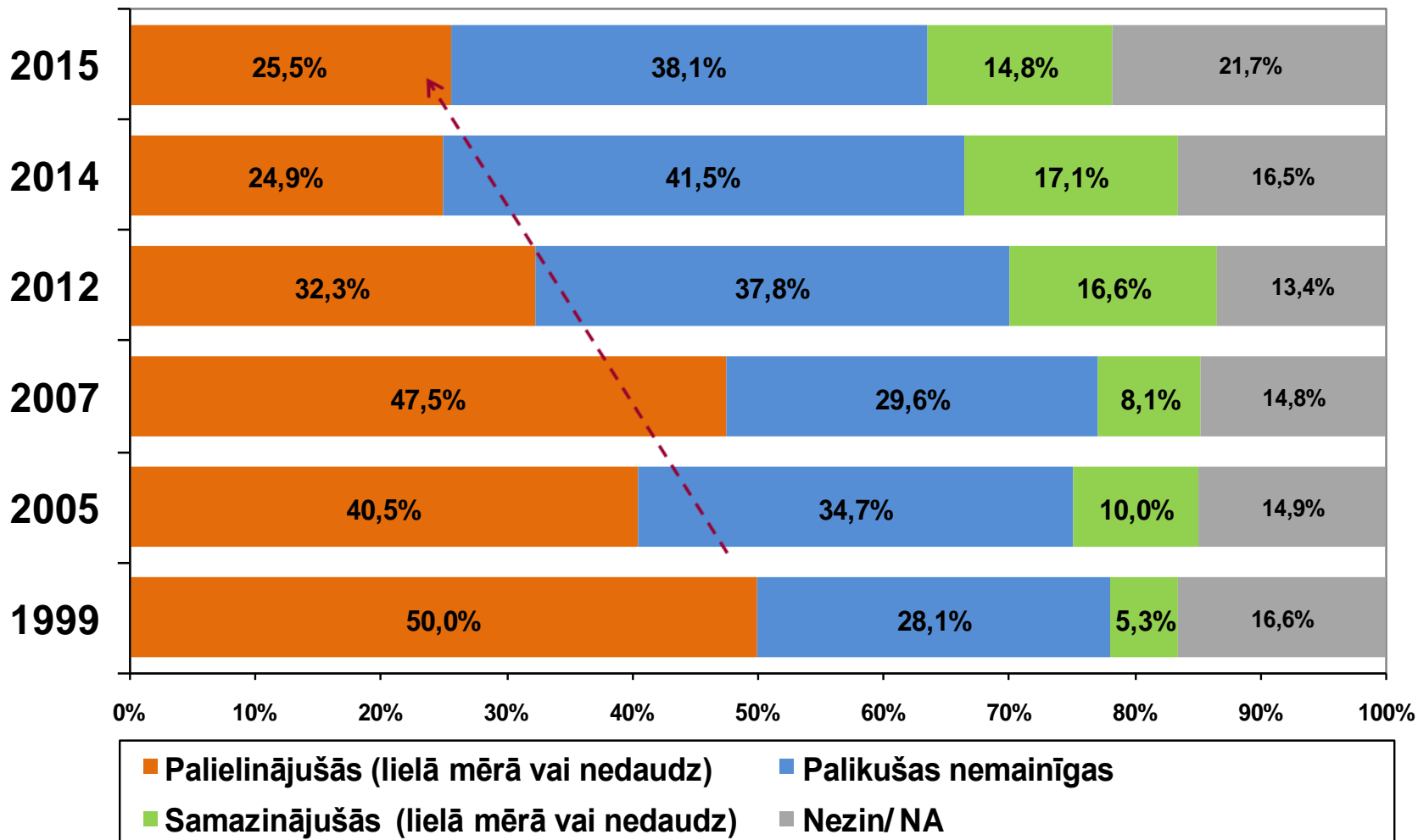
Priekšstati par korupcijas problēmas aktualitātes izmaiņām Latvijā pēdējo 4 gadu laikā

Korupcijas novēršanas un
apkarošanas birojs

Vai, pēc Jūsu domām, problēmas, kas saistās ar augsta līmeņa kukuļošanu pēdējo četru gadu laikā ir:

(Bāze = visi respondenti)

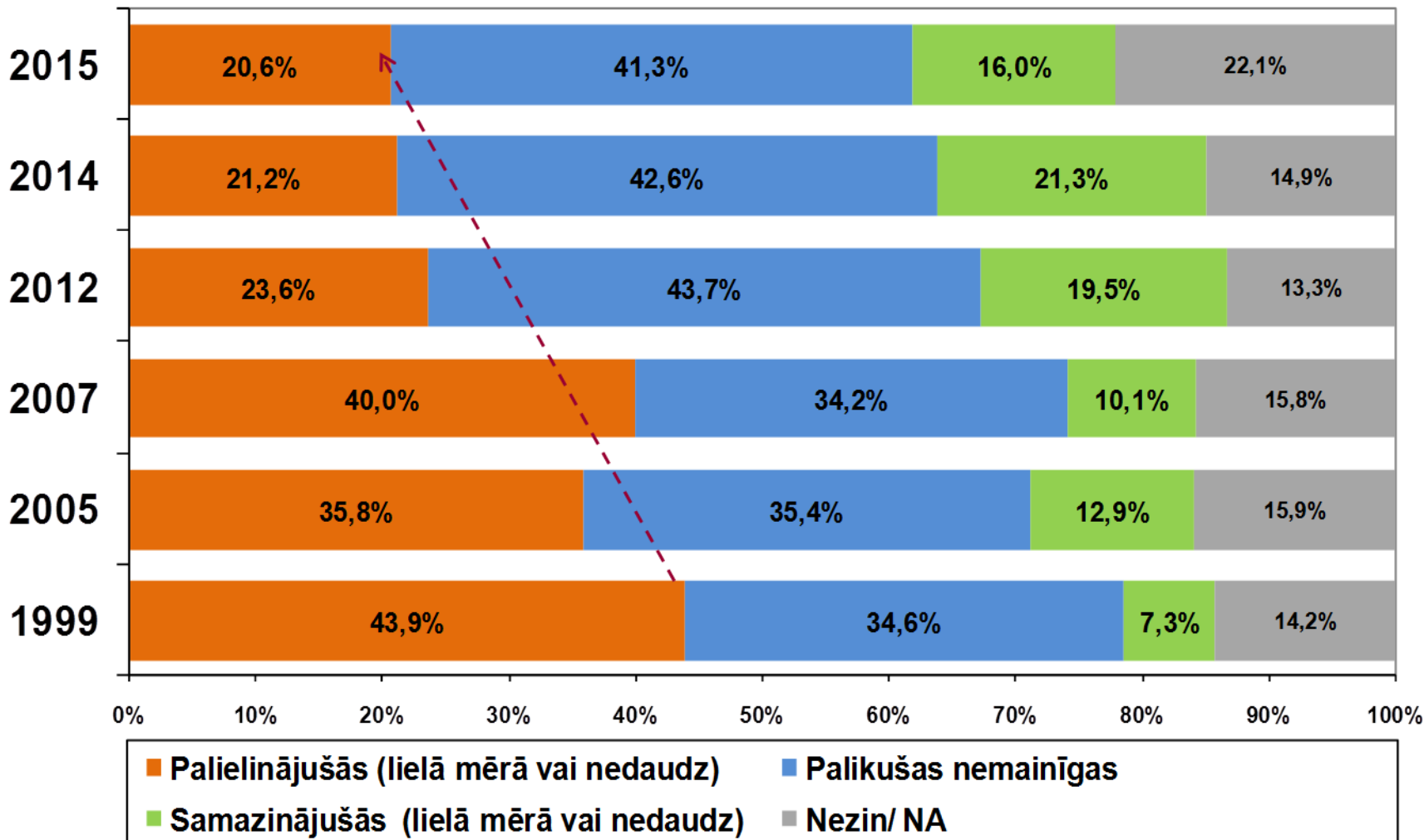

Korupcijas novēršanas un
apkarošanas birojs

Vai, pēc Jūsu domām, problēmas, kas saistās ar kukuļošanu (zemākais līmenis) pēdējo četru gadu laikā ir:

(Bāze = visi respondenti)

Korupcijas novēršanas un
apkaršanas birojs

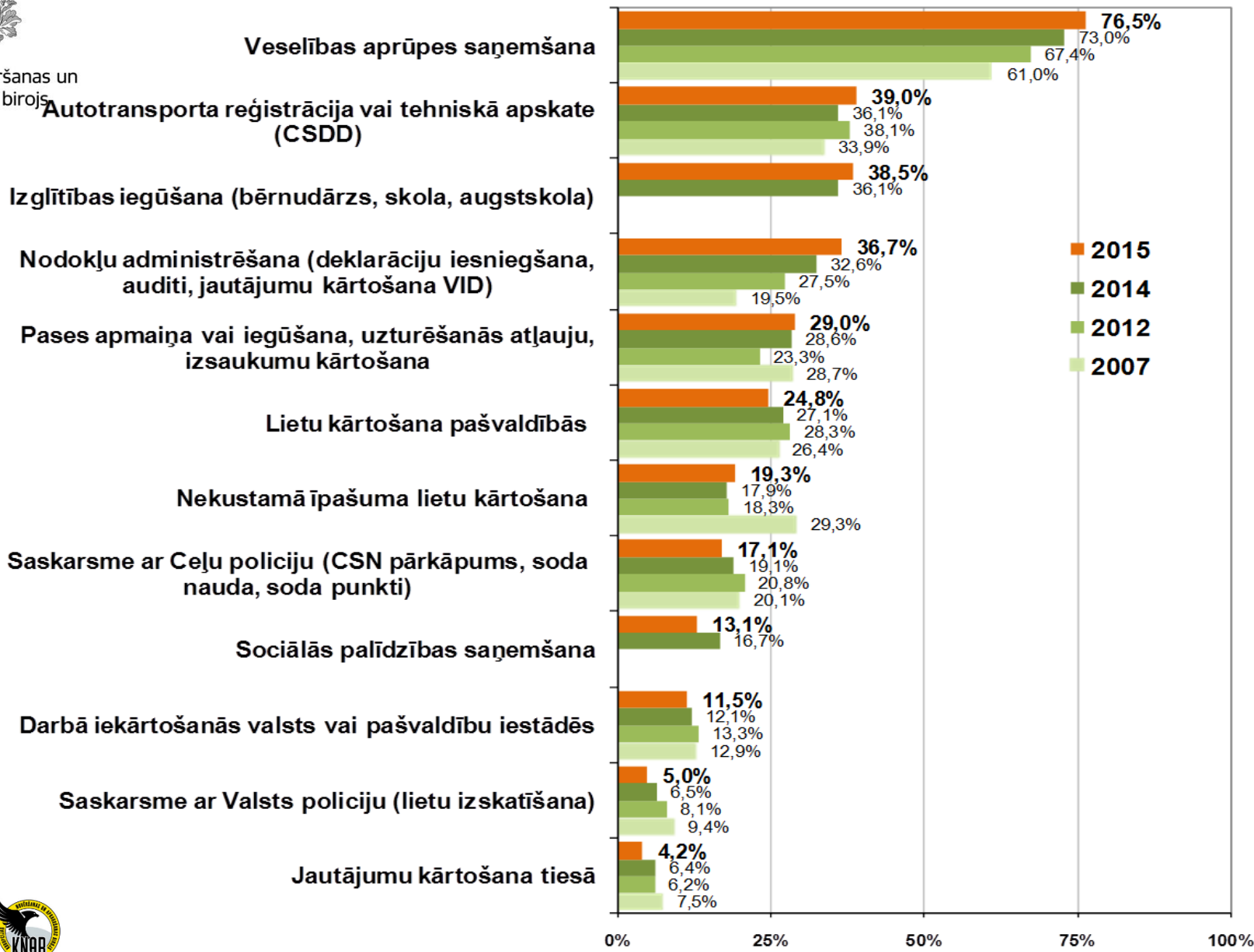
Dažādu neoficiālu risinājumu izmantošana, kārtojot kādas lietas/ jautājumus/ problēmas

Pēdējo 2 gadu laikā respondents vai respondenta ģimenes loceklis ir saskārušies ar sekojošām problēmām vai jautājumiem

(Bāze = visi aptaujas dalībnieki)

Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs

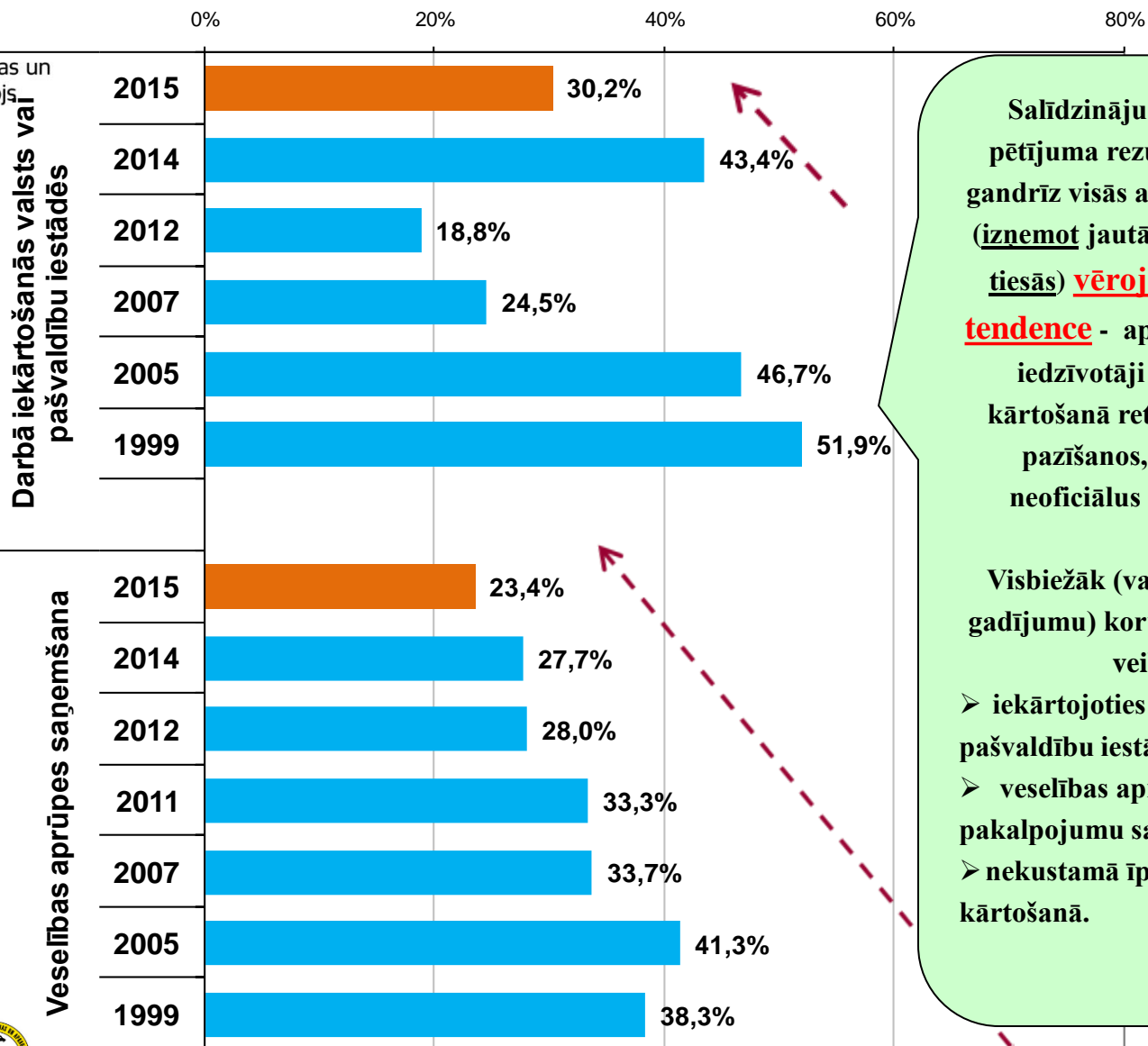

KĀRTOJOT LIETU, IZMANTOJAKĀDUS NEOFICIĀLUS MAKSĀJUMUS, DĀVANAS VAI PAZĪŠANOS (I)

(Bāze (N) = respondenti, kuri ir kārtājuši attiecīgo jautājumu)

Korupcijas novēršanas un
apkarotības birojs

Salīdzinājumā ar 2014.g. pētījuma rezultātiem, šogad gandrīz visās aptaujas pozīcijās (izņemot jautājumu kārtotāņu tiesās) **vērojama pozitīva tendence** - aptaujātie Latvijas iedzīvotāji dažādu lietu kārtotāņu retāk izmantojuši pazīšanas, dāvanas vai neoficiālus maksājumus.

Visbiežāk (vairāk nekā 20% gadījumu) koruptīvas darbības veiktas:

- iekārtojoties darbā valsts vai pašvaldību iestādēs;
- veselības aprūpes pakalpojumu saņemšanā;
- nekustamā īpašuma lietu kārtotāņu.

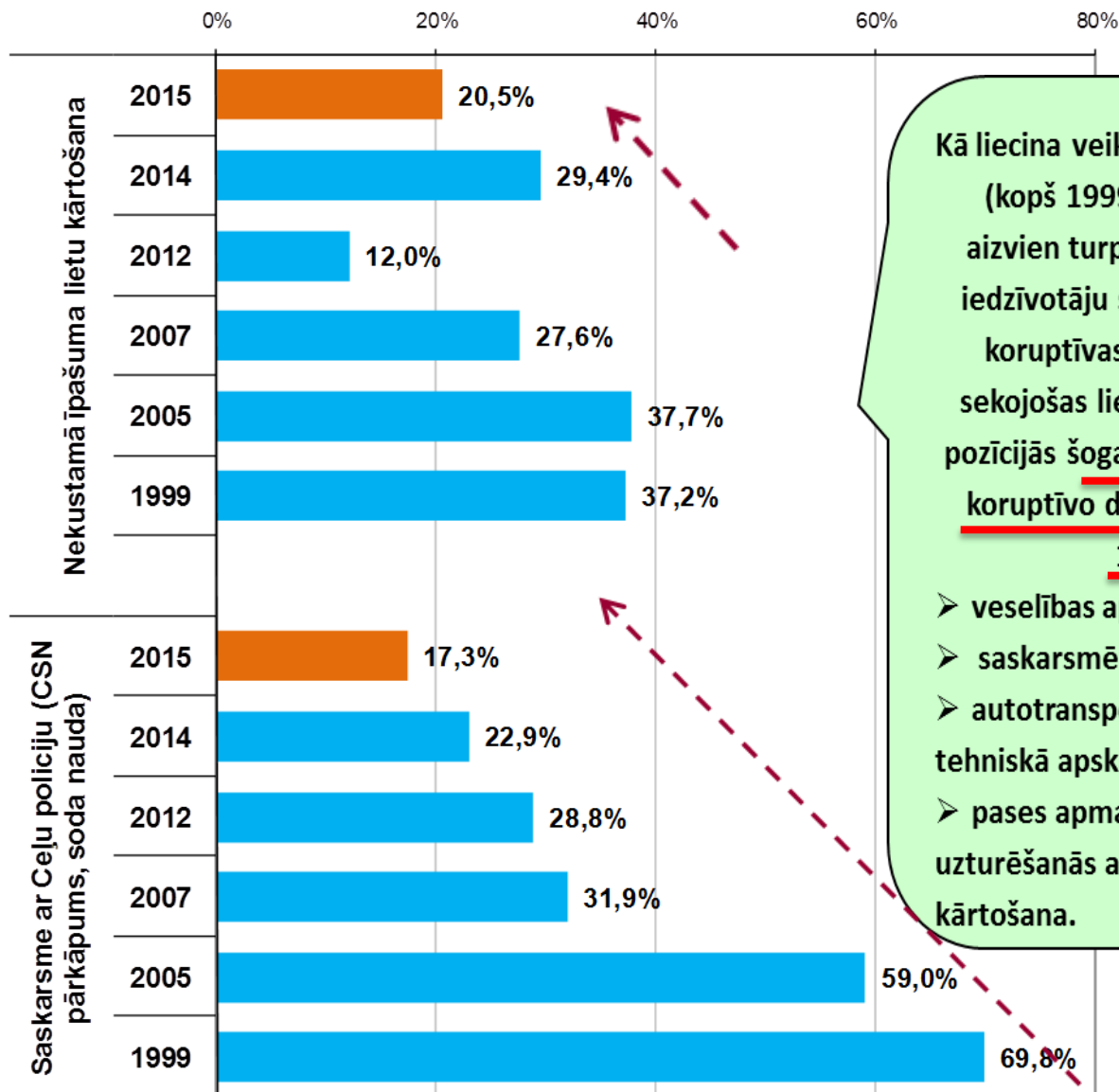

Korupcijas novēršanas un
apkarotības birojs

KĀRTOJOT LIETU, IZMANTOJA KĀDUS NEOFICIĀLUS MAKSĀJUMUS, DĀVANAS VAI PAZĪŠANOS (II)

(Bāze (N) = respondenti, kuri ir kārtājuši attiecīgo jautājumu)

Kā liecina veikto pētījumu rezultātu (kopš 1999.g.) dinamika, tad aizvien turpina samazināties to iedzīvotāju skaits, kuri ir veikuši koruptīvas darbības kārtojot sekojošas lietas (visās minētajās pozīcijās šogad vērojams zemākais koruptīvo darbību līmenis kopš 1999.g.):

- veselības aprūpes saņemšana;
- saskarsmē ar Ceļu policiju;
- autotransporta reģistrācija vai tehniskā apskate;
- pases apmaiņa vai iegūšana, uzturēšanās atļauju, izsaukumu kārtošana.

KĀRTOJOT LIETU, IZMANTOJAKĀDUS NEOFICIĀLUS MAKSĀJUMUS, DĀVANAS VAI PAZĪŠANOS (III)

(Bāze (N) = respondenti, kuri ir kārtājuši attiecīgo jautājumu)

0% 10% 20% 30% 40% 50%

Korupcijas novēršanas un
apkarotības birojs

Izglītības
iegūšana
(bērnudārzā,
skolā,
augstskolā)

2015 12,9%

2014 16,8%

Jautājumu kārtošana tiesā

2015 11,9%

2014 10,9%

2012 9,7%

2007 22,5%

2005 31,7%

1999 31,8%

Lietu kārtošana pašvaldībās

2015 10,8%

2014 12,1%

2012 10,6%

2007 11,6%

2005 20,9%

1999 21,0%

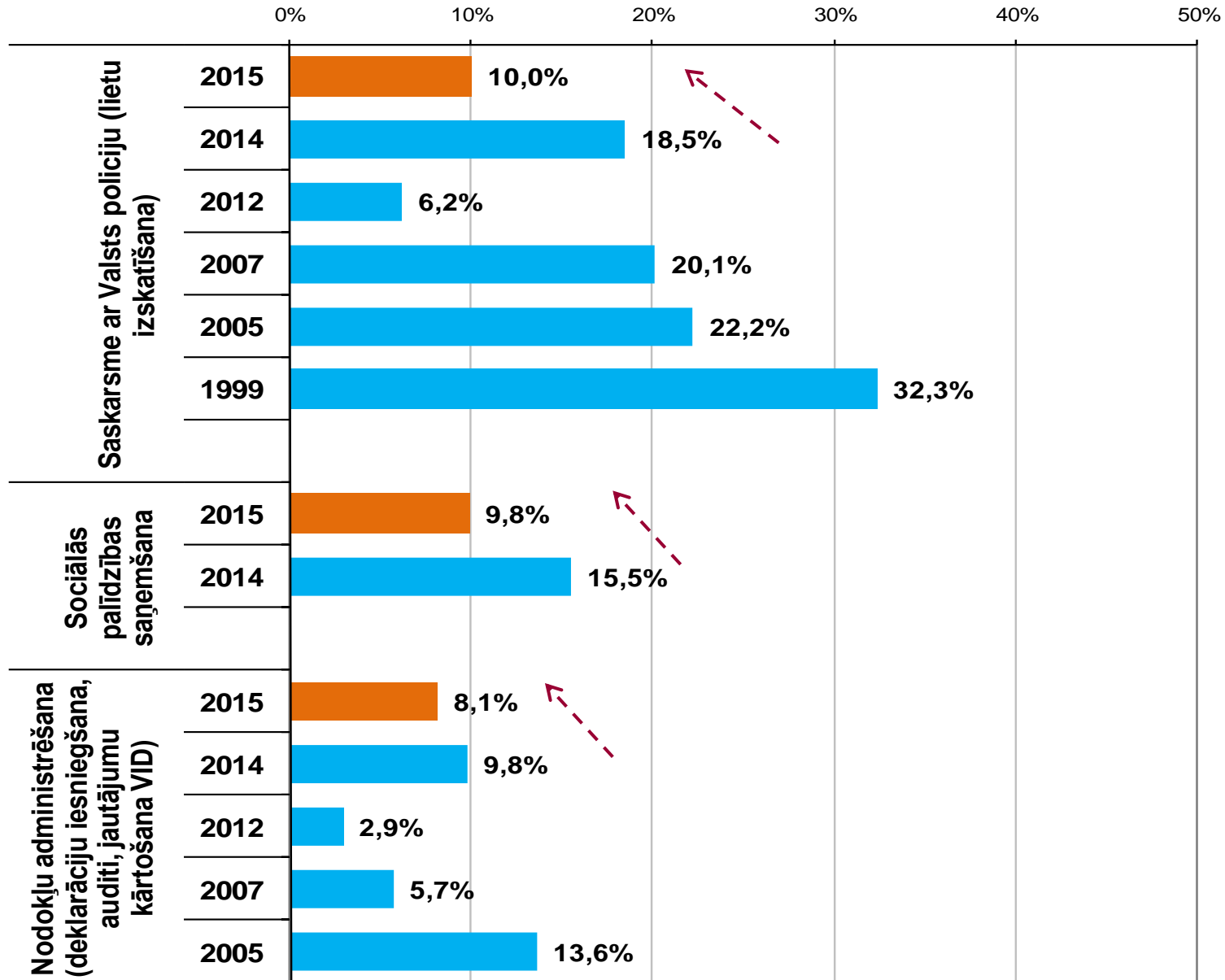

KĀRTOJOT LIETU, IZMANTOJAKĀDUS NEOFICIĀLUS MAKSĀJUMUS, DĀVANAS VAI PAZĪŠANOS (IV)

(Bāze (N) = respondenti, kuri ir kārtājuši attiecīgo jautājumu)

Korupcijas novēršanas un
apkarotības birojs

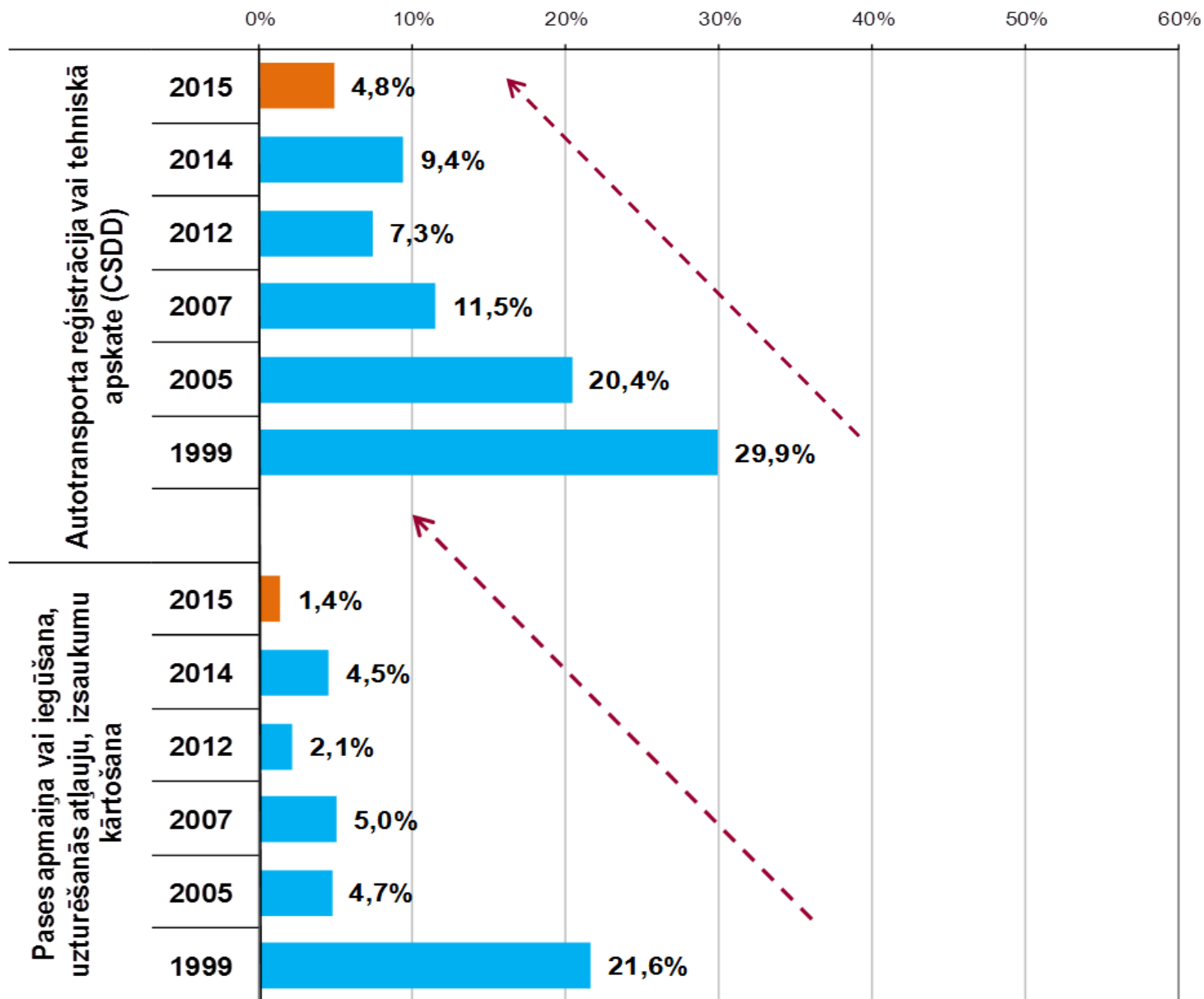

Korupcijas novēršanas un
apkarošanas birojs

KĀRTOJOT LIETU, IZMANTOJAKĀDUS NEOFICIĀLUS MAKSĀJUMUS, DĀVANAS VAI PAZĪŠANOS (V)

(Bāze (N) = respondenti, kuri ir kārtājuši attiecīgo jautājumu)

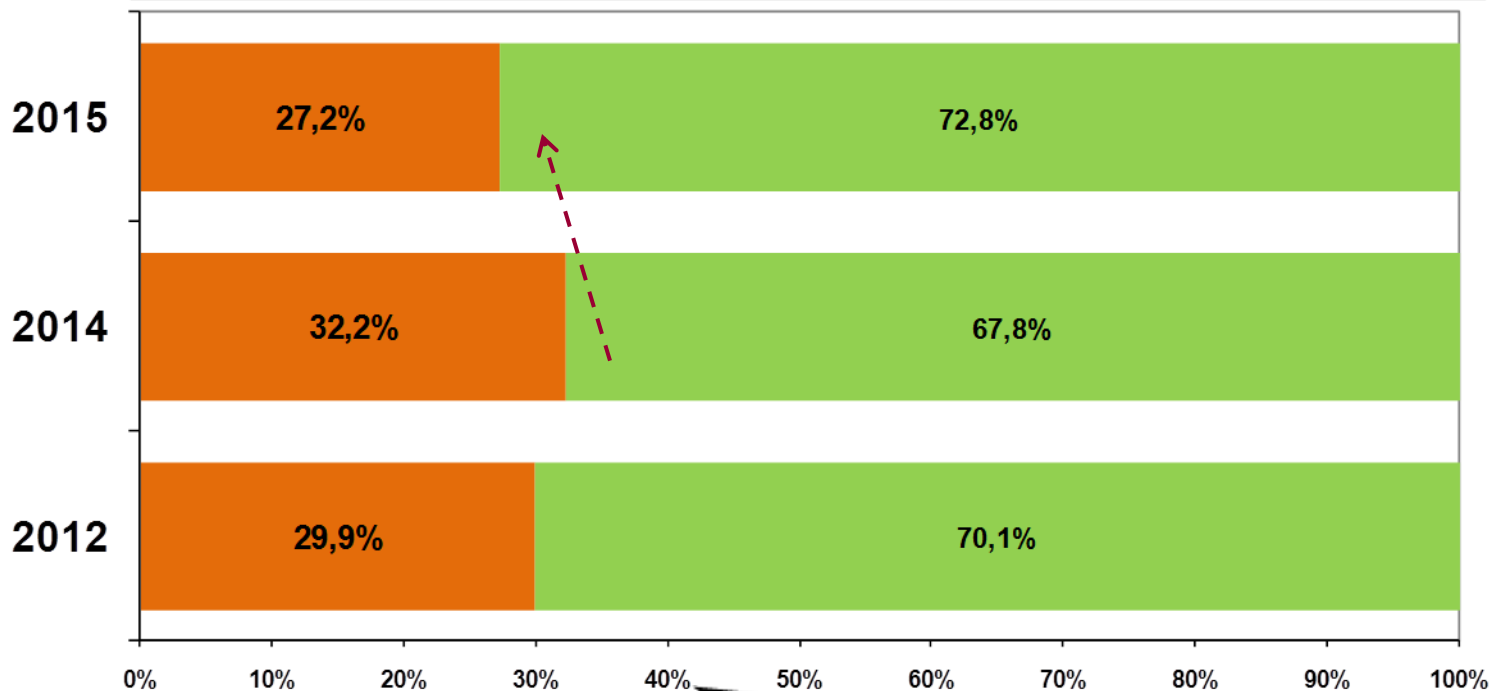

Korupcijas novēršanas un
apkaršanas birojs

Pēdējo 2 gadu laikā, kārtojot kādas lietas/ jautājumus/ problēmas ...

(Bāze = visi respondenti)

- Veica kādus neoficiālus maksājumus, deva dāvanas vai izmantoja skarus
- Nav izmantojuši kādus neoficiālus maksājumus, dāvanas vai sakarus

Kā redzams grafikā, kur apkopoti rezultāti visās aptaujas pozīcijās, tad pēdējo 2 gadu laikā, kārtojot kādas lietas/ jautājumus/ problēmas neoficiālus maksājumus, dāvanas vai pazišanos ir izmantojuši nedaudz vairāk par ceturto daļu (27,2%) Latvijas iedzīvotāju un tas ir mazāk nekā 2012. – 2014.g. pētījumu rezultātos.

Korupcijas novēršanas un
apkaršanas birojs

Pēdējo 2 gadu laikā, kārtojot kādas lietas/ jautājumus/ problēmas, veica sekojošas darbības:

(Bāze = visi aptaujas dalībnieki)

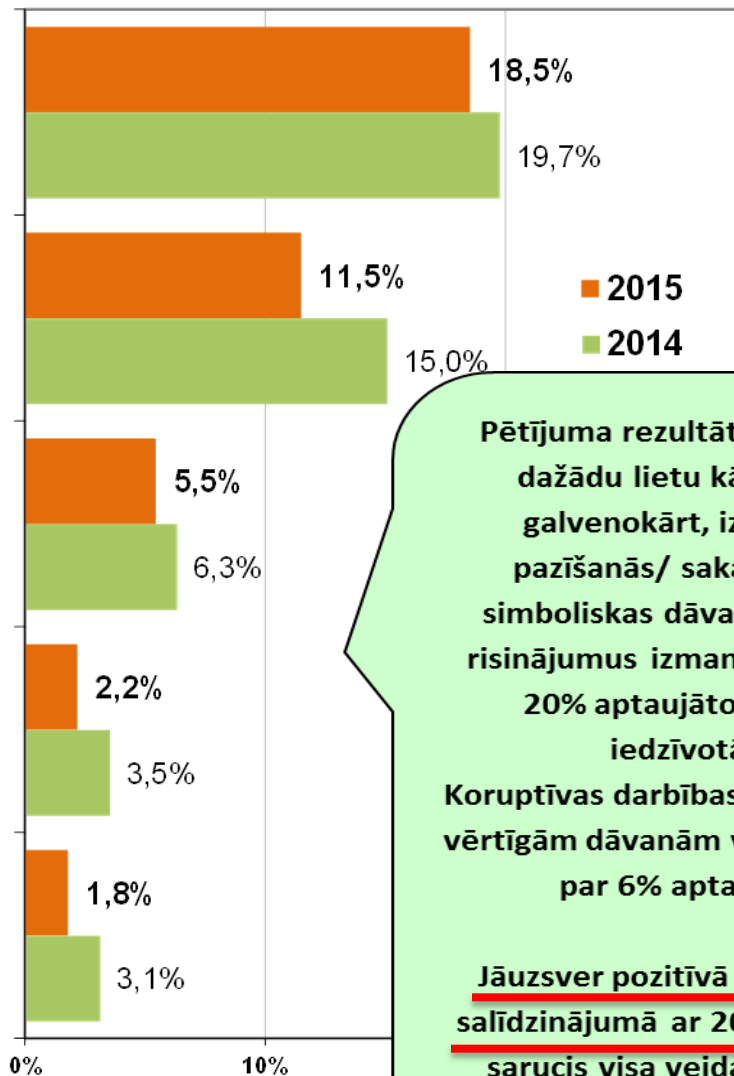
izmantoja sakarus (draugus, paziņas u.tml.)

devas nelielas (simboliskas) dāvanas,
piemēram, ziedi, suvenīri, reprezentācijas
priekšmeti, saldumi)

veica neoficiālus maksājumus (EUR 7 un
vairāk)

deva vērtīgas dāvanas, piemēram, dāvanu
kartes, preces, produkti, pakalpojumi

veica neoficiālus maksājumus (līdz EUR 7)

Pētījuma rezultāti liecina, ka dažādu lietu kārtošanā, galvenokārt, izmantoti pazišanās/ sakari, kā arī simboliskas dāvanas. Šādus risinājumus izmantojuši 10% - 20% aptaujāto Latvijas iedzīvotāji.

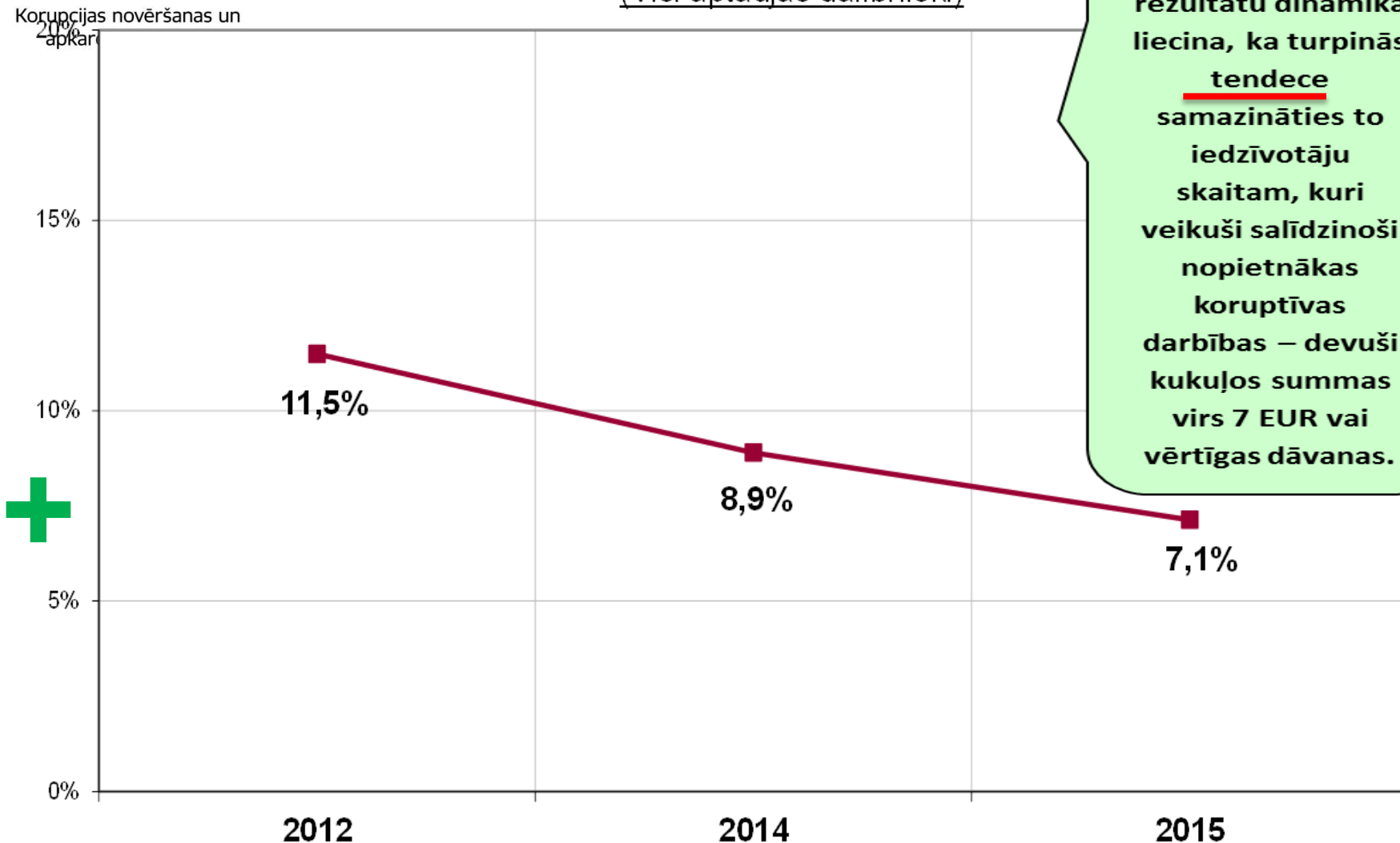
Koruptīvas darbības ar naudu vai vērtīgām dāvanām veikuši mazāk par 6% aptaujāto.

Jāuzsver pozitīvā tendence – salīdzinājumā ar 2014.g., šogad sarucis visa veida koruptīvo darbību veikušo iedzīvotāju skaits.

Pēdējo 2 gadu laikā, kārtojot kādas lietas/ jautājumus/
problēmas, veica neoficiālus maksājumus (EUR 7 un vairāk)
vai deva vērtīgas dāvanas
(Visi aptaujas dalībnieki)

Veikto pētījumu rezultātu dinamika liecina, ka turpinās tendence samazināties to iedzīvotāju skaitam, kuri veikuši salīdzinoši nopietnākas koruptīvas darbības – devuši kukuļos summas virs 7 EUR vai vērtīgas dāvanas.

Korupcijas novēršanas un
apkaršanas birojs

Attieksme pret kukuļdošanu

Gatavība dot kukuli

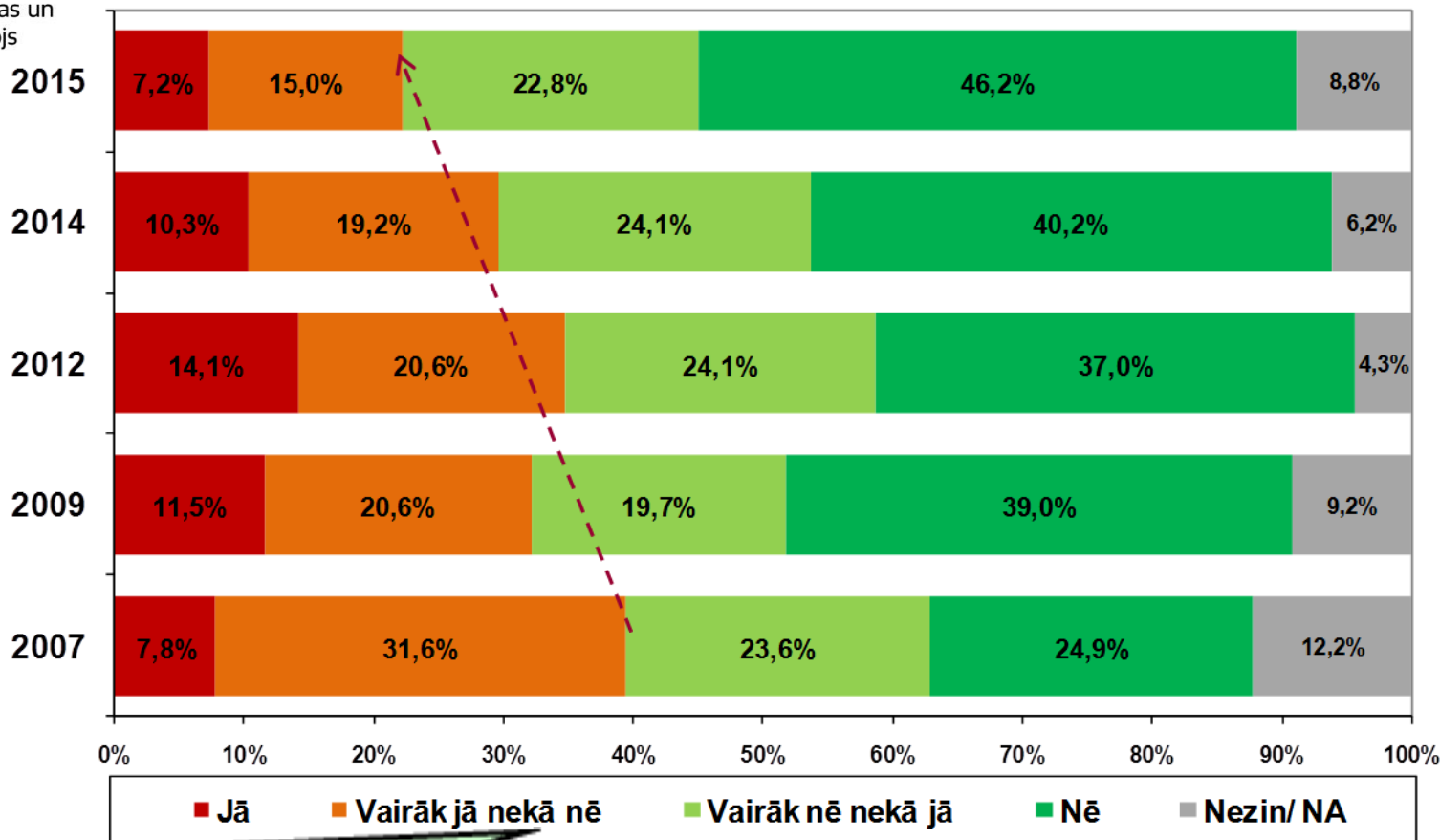

Korupcijas novēršanas un
apkarotības birojs

Vai Jūs personiski esat gatavs dot kukuli valsts amatpersonai, ja tas būtu būtiski Jūsu vai Jūsu radnieku interesēs un problēma tiktu atrisināta?

(Bāze = visi respondenti)

Kukuļa došanas iespēju kādai valsts amatpersonai pielāva 22,2% aptaujāto Latvijas iedzīvotāju un tas ir mazāk nekā visos iepriekšējos pētījumos kopš 2007.g.

Korupcijas novēršanas un
apkaršanas birojs

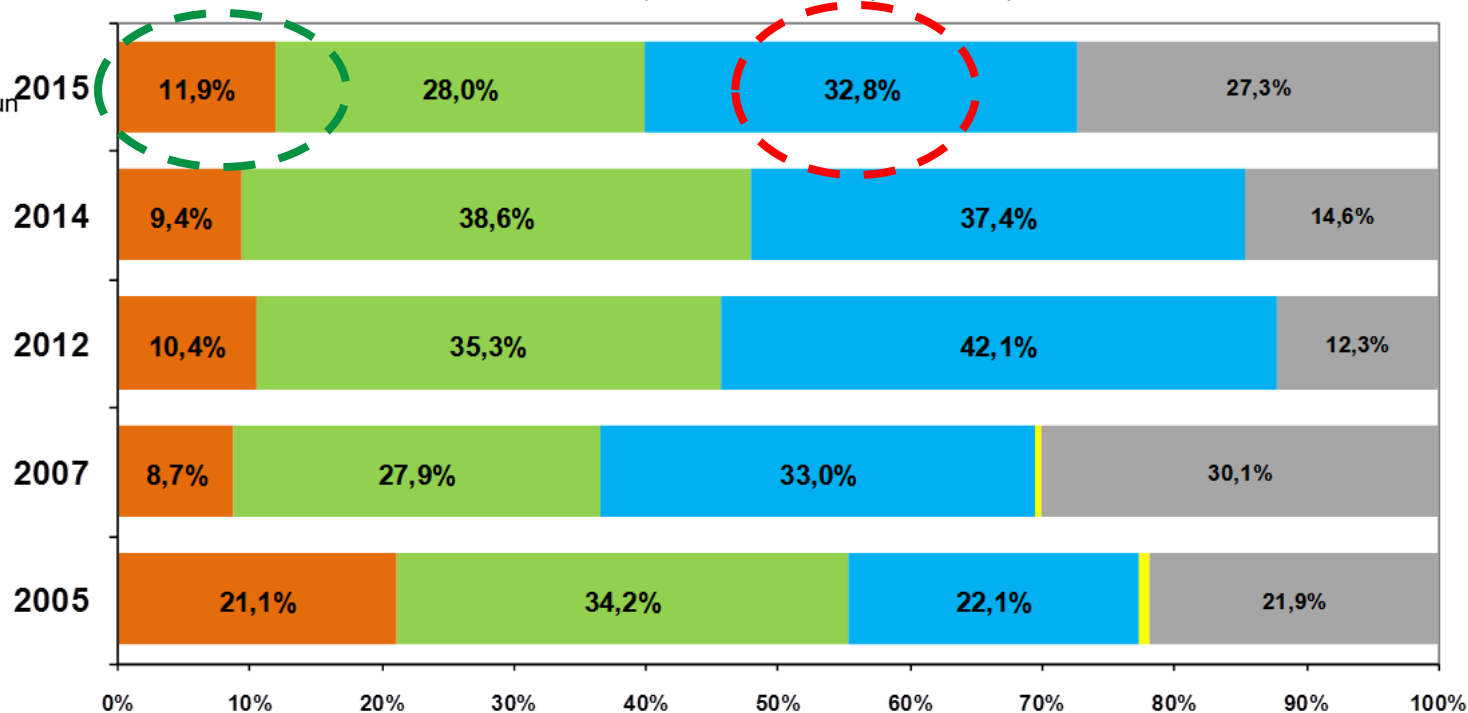
Rīcība, saskaroties ar korupcijas gadījumiem

Vai, saskaroties ar korupcijas gadījumiem, Jūs būtu gatavs ziņot par tiem?

(Bāze = visi respondenti)

Korupcijas novēršanas un
apkarotības birojs

- Esmu gatavs ziņot par korupcijas gadījumiem atklāti (t.i., norādot datus par sevi (ne anonīmi))
- Esmu gatavs ziņot par korupcijas gadījumiem, bet tikai anonīmi
- Neesmu gatavs ziņot par korupcijas gadījumiem vispār
- Cita atbilde
- Grūti pateikt / NA

Par korupcijas gadījumiem gatavi ziņot, atklāti vai anonīmi, ir 39,9% aptaujāto Latvijas iedzīvotāju un tas ir nedaudz mazāk nekā 2012. un 2014.g. aptaujās. Jānorāda gan, ka to respondentu skaits, kuri būtu gatavi ziņot par korupcijas gadījumiem atklāti ir pieaudzis un sasniedz 11,9%.

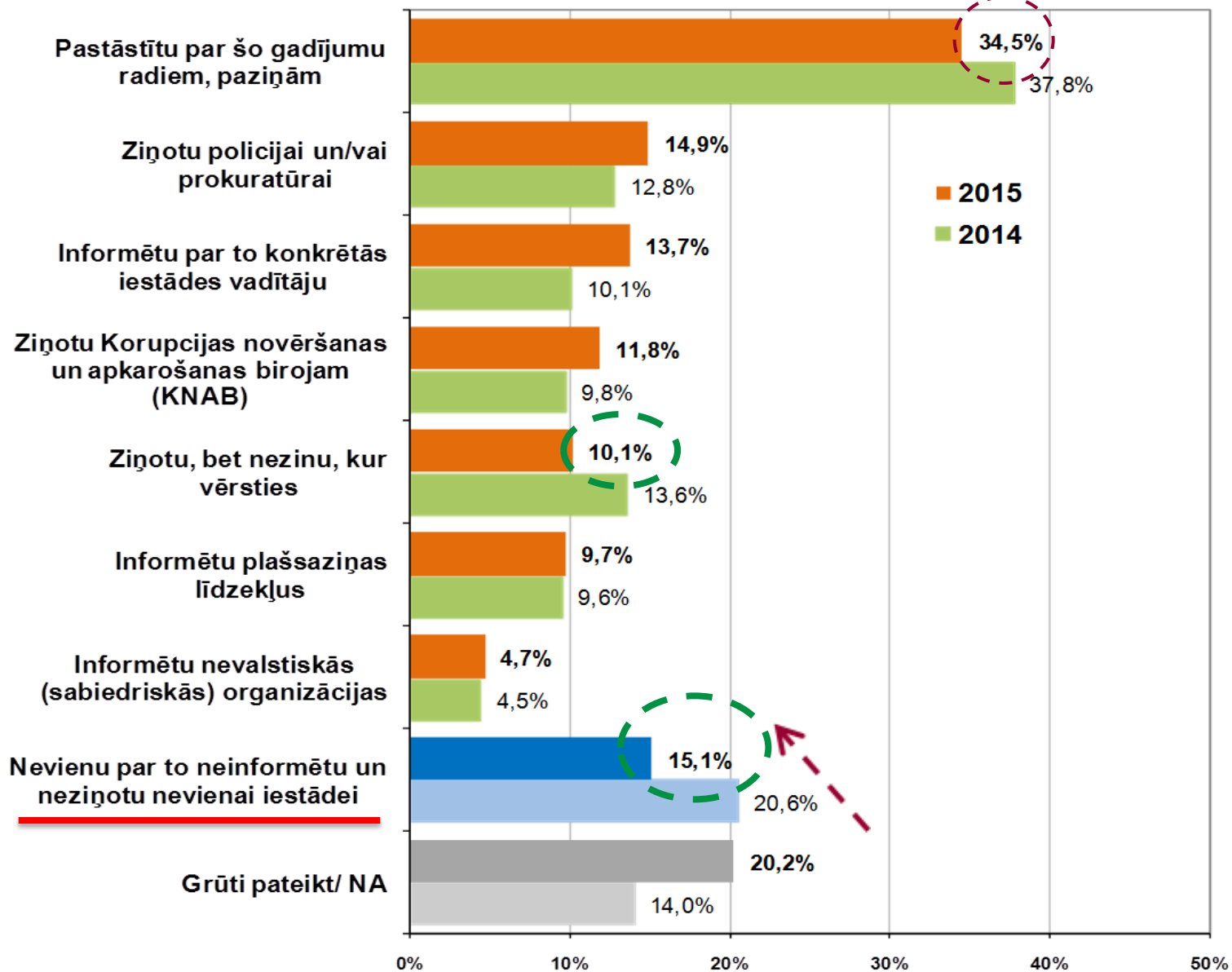

Korupcijas novēršanas un
apkaršanas birojs

Kā Jūs rīkotos, personiski saskaroties ar korupciju (tiek pieprasīts kukulis, amatpersona pārkāpj savas pilnvaras)?

(Bāze = visi aptaujas dalībnieki)

Nepieļauj!

Autors: Līga Krūmiņa
(2006.gada KNAB skolēnu zīmējumu konkursa laureāte)

PALDIES,
ka kopā ar
mums
PRET
korupciju!

☎ 8000 20 70

